

FYLKESMANNEN I ROGALAND

Søknad frå Nortura Forus om utsleppsløyve for slakteri i Stavanger kommune - Utlegging av søknaden til offentleg ettersyn

Nortura Fours har søkt Fylkesmannen i Rogaland om utsleppsløve etter forureiningslova for slakteri på eigedomen gnr. 13 og bnr. 154, Forus, Stavanger kommune.

Nortura Forus har allereie utsleppsløyve, men søker nå om å auke produksjonen og utsleppet. Det er søkt om å slakte 22 000 tonn, stykke 17 000 tonn og foredle 20 000 tonn.

Etter reinsing vert prosessavløpsvatnet frå verksemda sleppt ut i Gandsfjorden. Utsleppet tilsvarar 10 000 - 20 000 personekvivalentar (pe). Det blir vurdert krav om tilkopling til offentleg avløpsnett.

Luktutsleppet fra Nortura Forus er høgt og verksemda må pårekne luktreduserande krav.

Søknaden og saksdokumenta er lagt ut til offentleg ettersyn i rådhuset i Stavanger og Sandnes kommune og på Fylkesmannen i Rogaland si nettside <http://www.fylkesmannen.no/Rogaland/Hoyringar/>

Merknader til søknaden skal sendast til Fylkesmannen i Rogaland, miljøvernavdelinga, postboks 59, 4001 Stavanger, innan fire veker frå kunngjeringstidspunktet.

**FYLKESMANNEN
I ROGALAND**

Deres ref.:

Vår dato: 19.06.2013
Vår ref.: 2012/37
Arkivnr.: 461.3

Stavanger kommune
Postboks 8001
4068 Stavanger

Sandnes kommune
Postboks 583
4305 Sandnes

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 56 88 11
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Nortura Forus gnr/bnr 13/154 i Stavanger kommune- Offentlig ettersyn av søknad om utslippstillatelse etter forurensningsloven

Fylkesmannen ber Stavanger og Sandnes kommune legge et eksemplar av søknaden ut til offentlig ettersyn.

Fylkesmannen vil kunngjøre søknaden i avisene og på www.fylkesmannen.no/rogaland en av de nærmeste dagene.

Aktuelle råd, interesseorganisasjoner og andre som kan ha interesse i saken må uttale seg innen fire uker etter at brevet er mottatt.

Fabrikken er lokalisert helt på grensen mellom Stavanger og Sandnes kommune og sendes derfor til offentlig ettersyn til begge kommunene. Vi ber om at Stavanger og Sandnes kommune informerer oss om lokale forhold som vi bør ta hensyn til når vi avgjør søknaden. Dette kan dreie seg om spesielle helse- og miljøforhold, reguleringsplaner, interesser i området og naboforhold. Vi ber om at kommunene uttaler seg innen 8 uker.

1. Søknaden

Vi viser til vedlagte søknad datert 07.06.2013.

Nortura Forus (Nortura) søker i samsvar med §§ 11 og 16 i forurensningsloven om tillatelse til å øke produksjonen og utslippet ved slakteriet på Forus i Stavanger kommune.

Nortura har i dag en utslippstillatelse fra 04.01.1974 med endringer av 28.06.1993.

Produksjonen ved fabrikken er allerede i dag høyere enn det som er rammen i utslippstillatelsen.

Tabell 1 under viser oversikt over grensene for produksjonen i gjeldende tillatelse, hva produksjonen er i dag, og hva det nå søkes om å øke den til.

Tabell 1: Oversikt over produksjon

Produkt	I gjeldende tillatelse (tonn/år)	Produksjon i dag (2012) (tonn/år)	Søknad (tonn/år)
Slakting	18 000	21 200	22 000
Skjæring	5000	16 550	17 000
Foredling	8400	14 500	20 000

Nortura søker samtidig om en økning i utslippene. For mer informasjon om utslippene se senere i dokumentet.

1.1 IPPC-direktivet

Nortura Forus har en så stor produksjon at det er en ”IPPC-bedrift”.

IPPC-direktivet (RÅSDIREKTIV 96/61/EF om integrert forebygging og avgrensning av forurensning) er implementert i norsk lovgivning gjennom EØS-avtalen. Direktivet setter krav til forurensningsmyndighetenes oppfølging av virksomhetene og de plikter virksomhetene har i forhold til miljøet. Tillatelser som blir gitt etter forurensningsloven, skal være i samsvar med dette direktivet. Blant annet gjelder krav om at beste tilgjengelige teknikker (BAT¹) skal brukes for å redusere spill og forurensninger. I tillegg til rensing av utslippet, blir det fokusert på optimal bruk av energi og vann. I søknaden er det lagt ved en utredning (IPPC-rapport, vedlegg 4 til søknaden) som viser hvordan produksjonen skal tilpasses IPPC-kravene.

Det er laget manualer (BREF²) som viser hva som er BAT for den enkelte bransje. Den som gjelder for slakteriene kan du finne her:

ftp://ftp.jrc.es/pub/eippcb/doc/sa_bref_0505.pdf

Et dansk sammendrag finnes her:

http://circa.europa.eu/Public/irc/env/ippc_brefs/library?l=/slaughterhouses&vm=detailed&sb=Title

1.2 Utslipp

Det er søkt om et utslipp av prosessavløpsvann på gjennomsnittlig 40 m³/t og maks 100 m³/time. Avløpet kommer fra selve produksjonen og fra daglig rengjøring.

Den mest markante forurensningen i prosessvannet er organisk stoff. Dette er målt som oksygenforbruket ved biologisk nedbryting over 5 døgn (BOF₅) og kjemisk oksygenforbruk (KOF).

Nortura søker som et utslipp på gjennomsnittlig 250 tonn BOF₅/år, dette tilsvarer 685 kg/døgn (årsverdien er delt på 365). Dette svarer til et gjennomsnittlig utslipp på omtrent 11 500 personekvivalenter (pe). Dersom en regner pe-utslippet basert på KOF-målingene blir det ca 18 000 pe. Altså et vesentlig høyere pe-tall.

Nortura sine beregninger gir en rensegrad på BOF₅ på 75 %, KOF på 67 %, fett 93 % med dagens renseløsninger.

Det søkes om et utslipp av fett på 30 tonn/år, dette gir et døgnutslipp på 82 kg (årsverdien er delt på 365).

Nortura har gjort en risikovurdering av driften av rensaneanleggene (vedlegg 9 i søknaden).

¹ BAT: Best Available Techniques

² BREF: BAT- Reference Document

Oversikt over bruk av vaskemidler og risikovurderingen knyttet til dette, finnes i vedlegg 10. I 2012 ble det brukt:

- 50 tonn av rengjøringsmidlet Ecofoam som består av lut (NaOH) og natriumhypokloritt. Natriumhypokloritt er merket med ”R50 – Meget giftig for vannlevende organismer”. I tillegg er det tensider i produktet som skal være biologisk nedbrytbare og som ikke bioakkumulerer.
- 33 tonn ADDI X-tra. Dette rengjøringsmidlet inneholder også lut (KOH og NaOH) og er tilsatt et anionisk tensid som ikke bioakkumulerer.
- 52 tonn TP37 som har lut som hovedingrediens i tillegg til andre stoffer.
- ca 47 tonn med andre vaskemiddel som inneholder lignende typer kjemikalier. Et av disse inneholder et tensid som er vanskelig å bryte ned.

Nortura har kartlagt følgende risikoforhold knyttet til bruk av vaskemidler:

1. Det foregår en desinfisering av dyrebiler utendørs som føres via overvannssystemet og ikke til renseanlegget. Det foreslås at denne praksisen legges om og at dette vaskevannet føres inn på ledningen for prosessavløpsvann og videre til renseanlegg.
2. pH i prosessvannet er vanligvis innenfor det som er akseptabelt mht driften av biologisk rensenhet. Det er automatisk logging av pH og det foreslås å etablere en alarm som vil slå ut dersom det skulle forekomme uhellsutslipp av vann med høy pH.
3. Som oppfølging foreslås det å måle restmengde hypokloritt i utjevningsbassenget og restmengde kationiske tensider. Disse faktorene kan ha effekt på renseanlegget.

1.3 Rensing

Det er en figur som viser hvordan renseanlegget er utformet på side 3 i vedlegg 1. Renseanlegget består av en mekanisk og en biologisk del. Prosessvannet går først gjennom en grovsil og et sandfang før det går til et luftebasseng med fettutskiller. Fett som skilles ut her, pumpes til containere for videre avfallshåndtering. Prosessvannet går deretter til et luftebasseng/utjevningsbassen på ca 600 m³ der det blir pumpet inn luft i vannet ved hjelp av diffusorer. Etter luftebassenget ledes vannet gjennom et 440 m³ stort biofilter før det til slutt ender ved pumpestasjon ved sjøen og til utslipp i Gandsfjorden.

1.4 Utslippspunkt

Utslippspunktet ligger på 65 meters dyp ca 300 meter fra land i Gandsfjorden.

1.5 Resipientundersøkelse

Gandsfjorden er i forbindelse med arbeidet etter vannforskriften delt opp i to vannforekomster; Gandsfjorden ytre og Gandsfjorden indre. Utslipet fra Nortura Forus kommer ut i Gandsfjorden ytre, men det er kort vei fra grensen til Gandsfjorden indre.

Det er gjort undersøkelser av miljøtilstanden i Gandsfjorden i 2010 og 2011 (Rapport IRIS – 2011/028 og Rapport IRIS – 2012/204, versjon 2). Det ble da ikke gjort strømmålinger. Det finnes imidlertid strømodelleringsdata i rapporten SBF2011F0009 fra SINTEF. En samlet vurdering av dataene fra de to ovennevnte IRIS-rapportene gir moderat økologisk tilstand både i Gandsfjorden ytre og indre. Nortura har gjort en bunndyrundersøkelse ved utslippspunktet på 65 meters dyp som viser at tilstanden er svært dårlig der.

1.6 Lukt

I 2012 kom det flere klager fra naboer på lukt. Etter dette har Nortura gjennomført noen tiltak. Se mer om lukt i vedlegg 8. Det er videre laget en luktspredningsanalyse som viser at flere tiltak er nødvendig for å komme ned på nivå med grenseverdien på 1-2 ou_E/m³ (timemiddel, 99-persentiler på månedsbasis) som vanligvis settes for denne typen anlegg. Nortura planlegger å gjennomføre tiltak i 2013 for de to hovedluktkildene gjødselkjeller (kilde 8) og gammelt renseanlegg (kilde 12).

1.7 Støy

Nortura har mottatt støyklage fra en privatperson og fra Stavanger kommune i 2012. Etter dette er flere tiltak gjennomført, blant annet støyskjerming, vedlikehold av aggregater og flytting av hovedparkeringsplass for biler som står parkert om natten. Etter at tiltakene er gjennomført har det ikke vært støyklager.

1.8 Kjølevann

Kjølevann kommer fra dusjing av luftkjølte kondensatorer, kjøling av pakkemaskinger og etterkjøling av pølser i intensivkjøl. Nortura skriver i søknaden at kjølevannet utgjør et lite volum og at vannet ikke inneholder noen tilsetninger. Vannet følger prosessavløpsvannet. Annen kjøling blir utført ved hjelp av et lukket NH₃-anlegg, som ikke har utslipp av kjølevann.

1.9 Energi

Hovedenergikilden er gass og elektrisk kraft. Nortura Forus benytter også noe fjernvarme.

Total energibruk er 118 158 772 MJ/år, eller omtrent 33 GWh/år. Dette er energibruken til rundt 1518 boliger. Ca 25 % av energien kommer fra fossilt brennstoff (gass).

2. Fylkesmannens merknader

2.1 Utslipp til sjø fra Nortura Forus

Kommunene Sandnes og Stavanger har ført avløpsvann bort fra Gandsfjorden og med dette bedret fjordens tilstand. Strandområdene blir nå mer brukt til bading og rekreasjon og eventuelle akuttutslipp oppleves derfor som svært uheldig.

Fylkesmannen vil kreve overføring til kommunalt nett (som har utslipp i Mekjarvik til Håsteinsfjorden) med mindre Nortura Forus legger fram dokumentasjon på at utslippets virkning og utbredelse i Gandsfjorden ikke er problematisk.

Dokumentasjonen må beskrive utbredelse av influensområdet for utslippet. Dette må underbygges blant annet med vurderinger av strømmodelleringer (og eventuelt strømmålinger) og flere bunndyrundersøkelser. Det må videre gjøres en ny vurdering av om bedriftens utslipp kan føre til forringelse av økologisk eller kjemisk tilstand i vannforekomsten. Det må også vurderes om bedriftens utslipp kan påvirke mulighetene for å oppnå minst god økologisk og minst god kjemisk tilstand innen 2015/2021.

2.2 Behandling av søknaden

Søknaden vil bli behandlet i samsvar med forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

3. Offentlig ettersyn

Fylkesmannen sørger for kunngjøring av søknaden i Sandnesposten og Stavanger Aftenblad. Kunngjøringstekstene dekkes av søker. Kunngjøringsteksten følger vedlagt.

Vi ber Stavanger og Sandnes kommune legge et eksemplar av kunngjøringen ut til offentlig ettersyn på rådhuset i kommunen. Fylkesmannen vil dessuten legge ut søknaden på nettsiden <http://www.fylkesmannen.no/Rogaland/Hoyringar/>. Det er bare kommunene, IVAR og Fylkeskommunen som får papirkopi av søknaden. Andre må finne søknaden på nettsiden til Fylkesmannen.

Vi ber om opplysninger om lokale forhold som gjelder helse og miljø som vi bør ta hensyn til når vi avgjør søknaden. Spesielt ønsker vi opplysninger om bedriftens utslipp kan føre til konflikter i forhold til mål for vannregionen i området. Det bør ellers opplyses om kommuneplan,

reguleringsbestemmelser og eventuelle reguleringsplaner, nåværende og framtidige interesser i området, eller resipientforhold og naboforhold som kommunen mener er relevante for saken.

Sandnes og Stavanger kommune, IVAR og Rogaland Fylkeskommune har frist på 8 uker for å sende merknader til søknaden. Aktuelle råd, interesseorganisasjoner og andre som kan ha interesse i saken må uttale seg innen 4 uker etter at brevet er mottatt. Vi ber om at uttalelser også blir sendt i kopi til kommunen.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
fung. fylkesmiljøvernssjef

Kristin Espeset
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent av Fylkesmannen i Rogaland og krever derfor ikke signatur.

Saksbehandler: Kristin Espeset
Saksbehandler telefon: 5156 8878

Vedlegg:

Sett:

1. Søknad av 07.06.2013 med vedlegg
2. Kunngjøringstekst

Stavanger kommune skal ha 2 sett

Sandnes kommune skal ha 2 sett

IVAR skal ha 1 sett

Rogaland Fylkeskommune skal 1 sett

Kopi til:

Olga Vadla	Oddahagen 40	4033	STAVANGER
Birger Kvarme	Stokkastø 14	4315	SANDNES
Rogaland Fylkeskommune	Postboks 130	4001	STAVANGER
Kristen Kvame	Forusstraen 42	4031	STAVANGER
Egzon Bajrami	Stokkastø 8	4315	SANDNES
Gunnlaug Thomassen	Stokkastø 20	4315	SANDNES
Per Torgersen	Stokkastø 12	4315	SANDNES
Terje Johan Aase og Else Skadberg	Stokkastø 10	4315	SANDNES
Ove Henning Block Espenæs	Forusskogen 3C	4033	STAVANGER
Renata Ewa Dziejdzina	Oddahagen 38	4033	STAVANGER
Kin Wai Wong	Stokkastø 18	4315	SANDNES
Finn Torgersen	Stokkastø 16	4315	SANDNES
Jan Arve Jensen	Nadabergstubben 19 I	4315	SANDNES
Aase Karine Eikeland	Forusskogen 3D	4033	STAVANGER
Gøril Disen	Forusvågen 35	4031	STAVANGER
IVAR IKS	Postboks 8134	4069	STAVANGER